
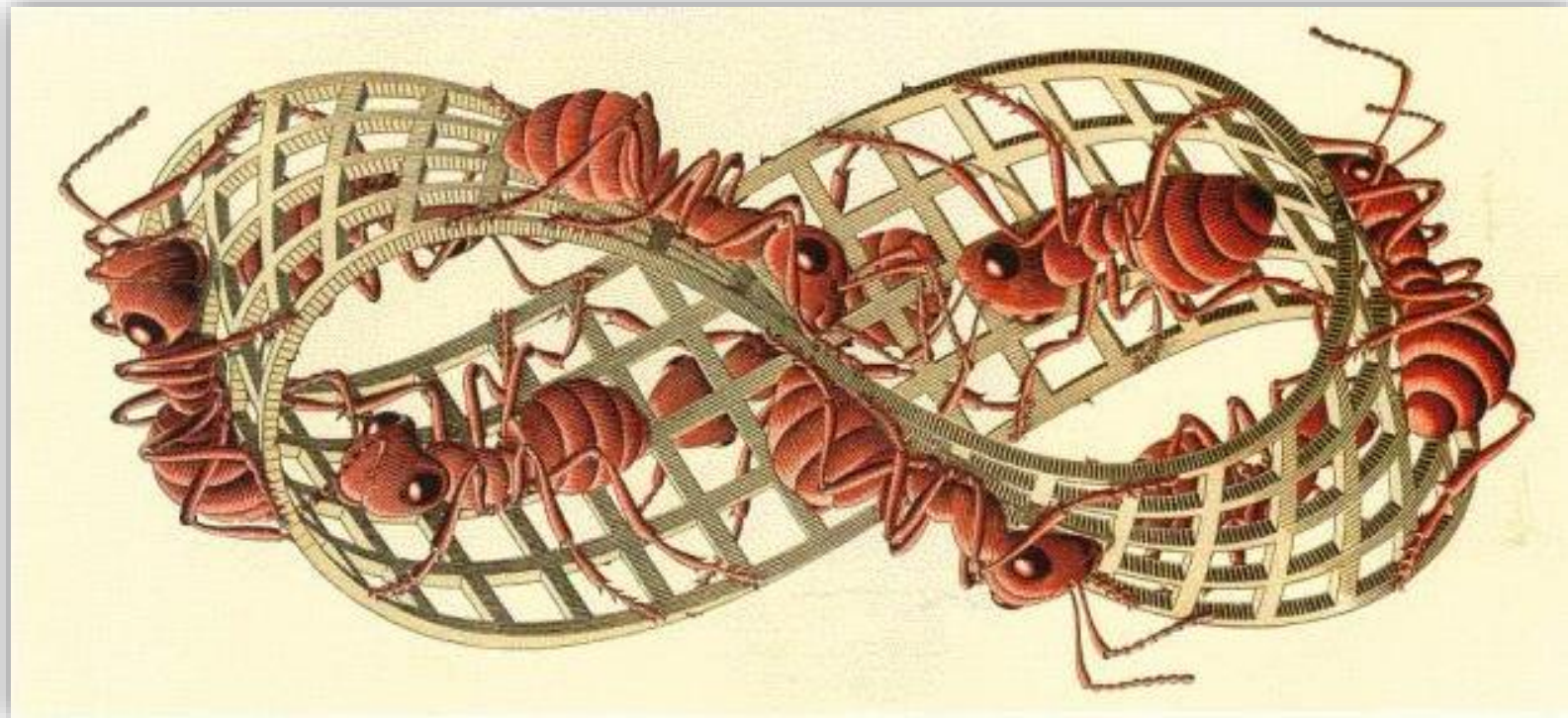

Op naar een kringloopsamenleving!

Werkplan Heiloo 2016-2018

17 februari 2016

Opmaat naar een duurzame

HET WERKPLAN

In dit werkplan wordt omschreven wat de concrete acties zijn om het duurzaamheids-beleidsplan handen en voeten te geven. Omdat er direct en concreet wordt ingespeeld op de bewegelijke werkelijkheid, heeft het werkplan een kortere looptijd dan het beleidsplan: twee jaar. Het werkplan is vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders.

Net als het beleidsplan is het werkplan inhoudelijk samengevat in één A4tje; dat wil zeggen in een enkele digitale matrix, waarin het werkveld thematisch is verdeeld in drie kolommen die het hele werkveld van duurzaamheid bestrijken: 1. Milieu, 2. Energie & besparing, en 3. Circulaire economie. Die thema's zijn afgezet in 5 werkvelden. Dit levert een reeks vakken op waarin werkpunten zijn geplaatst. Die werkpunten gaan we de komende 2 jaar aanpakken om het duurzaamheidsbeleid concreet uit te voeren. Ze vormen een bundeling van uitgangspunten die in een reeks informele bijeenkomsten met college, raad, ambtelijke projectgroep en maatschappelijke vertegenwoordigers zijn aangeleverd. Ook zijn de nog openstaande en actuele werkpunten uit de voorgaande 'uitvoeringsparagraaf' hierin verwerkt. Aanklikken van een werkpunt leidt tot een omschrijving daarvan, het speerpunt waar het deel van uitmaakt (als dat het geval is), een opsomming van deelactiviteiten, elk met hun eigen doel (zo 'SMART' mogelijk), en verdere achtergrondinformatie. Op deze manier kan direct relevante informatie worden gevonden.

Achtergrondinformatie wordt separaat verstrekt in een drietal informatiepagina's. Deze hebben vrijwel dezelfde opzet als het werkplan, maar zijn respectievelijk gericht op de gemeente, inwoners en ondernemers. De informatie wordt steeds geactualiseerd.

De informatiepagina's maken geen deel uit van het werkplan maar verschaffen achtergrondinformatie naar de sites van (duurzaamheids)organisaties, artikelen, subsidieregelingen, college- of raadsbesluiten.

Werkplan 2016 - 2018

<p><u>Thema</u></p>	<p>Milieu (lucht, geluid, bodem, water & natuur)</p> 		<p>Circulaire economie</p>
		<ul style="list-style-type: none"> • Lokale duurzaamheidsorganisaties <ul style="list-style-type: none"> • Communicatie • Bestaande woningen • Nieuwbouw woningen • Verduurzamen bedrijfsvoering • Verduurzamen gemeentelijke bedrijfsvoering • Bestaand niet-gemeentelijk vastgoed • Nieuwbouw niet-gemeentelijk vastgoed • Gemeentelijke accommodaties 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Natuurontwikkeling & beheer • Hinderbeperking licht & geluid • Aanpassing aan klimaatverandering 	<ul style="list-style-type: none"> • Openbare verlichting • Grootschalige energieopwekking 	
		<ul style="list-style-type: none"> • Verduurzamen vervoer 	
			<ul style="list-style-type: none"> • Afvalscheiding & hergebruik
			<ul style="list-style-type: none"> • Duurzaam inkopen

PUNT UIT WERKPLAN: COMMUNICATIE

- Speerpunt:** Duurzaam Wonen en Leven: op naar een energierekening van €0,-
Duurzaam Ondernemen: naar een circulaire businesscase!
Duurzame Gemeentelijke bedrijfsvoering: goed voorbeeld doet volgen

Omschrijving

Duurzaamheid stimuleren bij ondernemers, inwoners en ambtenaren van Heiloo is niet alleen een taak van de gemeente. Een duurzame, circulaire (kringloop) samenleving realiseer je samen met elkaar. Samen maak je deel uit van een netwerk, een gemeenschap die dezelfde doelen nastreeft. De gemeente heeft hierbij een faciliterende, verbindende rol binnen het geheel.

De communicatie vanuit de gemeente ondersteunt dit proces door het geven van duiding en richting (waarom vinden we duurzaamheid belangrijk, wat betekent een circulaire samenleving, wie zijn daarbij betrokken), het bieden van overzicht (wat is er allemaal, hoe werkt het, waar kan ik terecht, wie kan mij helpen, welke wetten en regels zijn er, etc) en van samenhang (wat zijn de gezamenlijke doelen die we nastreven, hoe hangen de belangrijke onderwerpen samen met de visie van Heiloo, andere beleidsonderwerpen en maatschappelijke thema's, welke partijen zijn waarmee bezig, wie werkt samen met wie). De communicatiemiddelen die de gemeente inzet, ondersteunen de faciliterende en verbindende rol van de gemeente. De volgende punten zijn daarbij van belang:

- Het uitdragen van dezelfde boodschappen, niet alleen door de gemeente maar door alle partners in het netwerk. Deze boodschappen zijn zowel in tekst als in beeld (denk aan infographics, kaarten, filmpjes en tekeningen).
- Het afstemmen en delen van communicatiekanalen en –middelen. Iedere partner is verantwoordelijk voor zijn eigen stukje van het verhaal maar kan ook het verhaal van de ander verder brengen.
- Een digitale ontmoetingsplek waar alle betrokkenen terecht kunnen om informatie te halen maar ook te brengen. Sociale media zijn hiervoor heel geschikt.
- Het creëren van fysieke ontmoetingen om samenhang te creëren, te stimuleren en te informeren. De gemeente kan de ruimte bieden voor deze ontmoetingen maar hoeft ze niet per se zelf te organiseren.
- Het samenbrengen van voorbeelden, vertellen van verhalen, delen van successen van mensen die zich inzetten voor een circulaire Heilooër samenleving. Media kunnen hierbij een rol spelen. Een boegbeeld kan hierbij helpen.

Wat doen we aan bewustwording?

Door verschillende betrokken partijen wordt steeds dezelfde boodschap uitgedragen (zoals bij het programma van Gezond Heiloo 'Appeltje Eitje')

Producteigenaar beleidsmatig/uitvoerend

Trekker van het betreffende werkpunt, milieucoördinator, in nauwe samenwerking met team communicatie

Deelactiviteiten

Creëren van actief duurzaamheidsnetwerk

Samen met betrokken partners een gezamenlijk kort verhaal over de circulaire Heilooër samenleving maken waar iedereen achter staat. Vragen en antwoorden aanpassen en aanvullen. Een boegbeeld opvoeren: één persoon als centrale figuur die namens de groep het woord voert.

Overzicht van alle duurzaamheidsactiviteiten publiceren op de site (verzamelpunt)

Actieve sociale media aanpak die activiteiten van alle betrokken partijen onder de aandacht brengt

Delen van elkaars verhalen op elkaars communicatiemiddelen

Interne bewustwordingscampagne

Een compleet communicatieplan maken voor duurzaamheid

doel

2016

PUNT UIT WERKPLAN: HINDERBEPERKING LICHT & GELUID

Speerpunt: Duurzame gemeentelijke bedrijfsvoering: goed voorbeeld doet volgen

Omschrijving

De kwaliteit van het milieu bepaalt in hoge mate gezondheid en welbevinden. Landelijk bestaan daarvoor wettelijk vastgestelde normen die moeten worden nageleefd, maar waarop de gemeente weinig of geen invloed kan uitoefenen. De rol van de gemeente is dan beperkt tot (deels) bestemmingsplannen onderbouwen, vergunningen verlenen, controleren en handhaven. Binnen twee werkvelden lopen op dit moment concrete projecten:

Licht

Bij vervanging van lichtmasten gebeurt dat met led-verlichting, en waar mogelijk dimbaar. Ook wordt onderzocht waar het lichtniveau verlaagd kan worden. Dit levert niet alleen kosten- en energiebesparing op, maar het is ook gunstig voor sommige (nacht)dieren. De ledarmaturen op de lichtmasten stralen hun licht gebundeld naar beneden. Hierdoor is er heel veel minder 'strooilicht' naar de zijkanten en naar boven.

Geluid

De gemeente Heiloo spant zich in om geluidsoverlast door bijvoorbeeld verkeer (auto, trein en vliegtuig) te beperken. De RUD voert namens Heiloo de sanering uit van de zwaarst belaste woningen, de 'A-lijst'. Dat gaat om bestaande woningen langs de Kennemerstraatweg met een te hoge gevelbelasting. Ook loopt het project Railscherm dat tot doel heeft om geluidsoverlast van spoorweglawaai voor bestaande woningen te beperken. Tot slot blijft de gemeente zich met 8 gemeentes in de regio IJmond-Alkmaar inspannen om vliegtuiglawaai te reduceren, onder coördinatie van de Omgevingsdienst IJmond. Daartoe is de Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer Schiphol vastgesteld. Hiermee leggen bestuurders uit de regio IJmond-Alkmaar vast op welke wijze zij zullen inzetten op hinderbeperking (en ook veiligheid, luchtverontreiniging, wonen en vliegen en de communicatie met bewoners)- . Zodoende wordt gezamenlijk ingezet in het bestuurlijke circuit in de Omgevingsraad Schiphol. Daarnaast richt de Bestuurlijke Agenda Schiphol zich vooral op punten die niet expliciet in het Aldersakkoord staan vermeld.

Wat doen we aan bewustwording?

Deelname aan de jaarlijkse actie 'Nacht van de nacht'

Producteigenaar beleidsmatig/uitvoerend

Lichthinder: beleidsmedewerker groen en civiel

Geluidhinder weg en rail: medewerker Volkshuisvesting

Geluidhinder vliegtuigen: milieu coördinator

Bronnen

Wet geluidhinder, Wet Milieubeheer, Algemene Wet van Bestuur, Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer Schiphol, Aldersakkoord

Opmerkingen/aanvullingen

Het gaat voornamelijk om het naleven van landelijke wetgeving

Deelactiviteiten

	<i>doel</i>
Dimmen verlichting buitenruimte (zie ook punt openbare verlichting)	Waar mogelijk toepassen dimmers bij jaarlijks grootschalige reconstructies
Onderzoek doen naar mogelijkheden voor beperking lichthinder	Eind 2016
Geluidsanering woningen Kennemerstraatweg	Gereed voor 2020
Geluidscherm spoor	Sanering 211 woningen, gereed circa 2018
Via de Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer Schiphol inzetten op hinderbeperking vliegtuiglawaai.	doorlopend
Deelname aan de actie 'Nacht van de nacht'	Jaarlijks

PUNT UIT WERKPLAN: GROOTSCHALIGE ENERGIEOPWEKKING

Speerpunt: Duurzaam Ondernemen: naar een circulaire businesscase!
Duurzame gemeentelijke bedrijfsvoering: goed voorbeeld doet volgen

Omschrijving

De opgave is om in 2020 20% duurzame energie op te wekken van het eigen gebruik. Heiloo wekt nu ca 5 % op. De noodzaak is nu dus om flink op te gaan schalen! De gemeente Heiloo kan het eigen aandeel windenergie verhogen via de verdeelsleutel HVC en/of investering direct in windparken. Mits revolverend ingezet kunnen hier de bestemde NUON-gelden worden ingezet.

In oplopende schaalgrootte bestaan er de volgende mogelijkheden:

1. Binnen de gemeentegrenzen. Voordeel: de opwekking vindt zichtbaar plaats. Dat geeft de beste kansen voor participatie door bewoners en bedrijven, voor spin-off naar lokale werkgelegenheid en voor inspiratie tot verdere verduurzaming. Realisatie en exploitatie via een op te richten organisatie, of aan te haken bij een bestaande.
 - Benutten grote daken van bedrijfsgebouwen op de bedrijventerreinen. Waar mogelijk voor eigen gebruik door de bedrijven, maar verder via een exploitatiemaatschappij waarin geparticipeerd kan worden. De opgewekte stroom wordt binnen de postcoderoos-regeling of een andere fiscale regeling ter beschikking gesteld. De eigenaar van het bedrijfspand ontvangt dan een vergoeding voor het ter beschikking stellen van zijn dak.
 - Oprichting van een windturbine. Daarvoor is de zuid-oostelijke hoek van de Boekelermeer-Heiloo de enige mogelijkheid binnen de provinciale structuurvisie. Deze optie wordt planologisch onderzocht; daarin zijn we afhankelijk van de provincie. De ontwikkeling en exploitatie van de turbine kan bijvoorbeeld i.s.m. een organisatie als REScoop plaatsvinden i.s.m. Heiloo Energie.
 - Oprichting van een zonneweide in de Boekelermeer-Heiloo. Hiervoor wordt een business-plan ontwikkeld. Voorwaarde voor deze ontwikkeling is het om (vrijwel) niet ter beschikking stellen van de grond en de medewerking van de PWN in verband met een daar lopende hoofdrinkwaterleiding. Ontwikkeling en exploitatie door- of i.s.m. een exploitatiemaatschappij.
2. Buiten de gemeentegrenzen maar binnen de regio: dezelfde mogelijkheden waarin geparticipeerd kan worden, wellicht in wat ruimere mate. En voordeel zou kunnen zijn een verdere schaalvergroting en het delen van ontwikkelings- en exploitatiekosten. De lokale zichtbaarheid zal minder zijn maar er is een goede kans op spin-off t.a.v. lokale werkgelegenheid.
3. Elders: het meest voor de hand liggend is als gemeente te participeren in windturbines op zee. Rendement is hoog en vast; de benodigde personele inzet is laag. Er is geen directe lokale spin-off, maar via publiciteit kunnen inwoners worden uitgenodigd het voorbeeld van de gemeente te volgen. Overigens heeft Heiloo al aandelen in windparken op zee als aandeelhouder van de HVC

Rol gemeente:

Sturend, participierend: als deel van de verplichtingen van het regionaal actieplan, bij 1 ook planologisch faciliterend

Faciliterend: planologisch en mogelijk financieel vanuit de NUON-gelden

Stimulerend: als ontwikkeling door derden, bij voorkeur participanten vanuit de gemeente

Wat doen we aan bewustwording?

Als de businessplannen positief uitkomen via de media en/of rondschrijven inwoners en bedrijven uitnodigen tot participatie, in nauwe samenwerking met Heiloo-Energie. Ook – waar mogelijk – lokale bedrijven betrekken bij de uitvoering.

Producteigenaar beleidsmatig/uitvoerend

milieucoördinator

Bronnen

EU Richtlijn 2009/28/EG1 uitwerking NL opwekking 14% duurzame energie in 2020
Structuurvisie 'wind op land' van de provincie
Regionaal actieplan duurzame energie, vastgesteld 2015
Bestemmingsplan Boekelermeer-Heiloo, vastgesteld febr. 2014
http://www.wageningenur.nl/upload_mm/1/2/5/4cef78d0-eda2-4843-bd78-c3623848c2b1_PPO642.pdf

Deelactiviteiten

doel

Indien mogelijk: een windturbine realiseren in de Boekelermeer-Heiloo. Hiervoor de planologische mogelijkheden onderzoeken en bij een positieve beoordeling door de provincie een businessplan maken, i.s.m. met een ontwikkelende/exploiterende partij.

1. Verkenning planologische mogelijkheden 2016
2. Maken business-plan 2016
3. Realisatie (opnieuw) planologisch mogelijk maken 2017
4. Uitvoering 2017/2018

Indien mogelijk: zonneweide realiseren in de Boekelermeer-Heiloo

1. Businessplan ontwikkelen in 2016: mogelijkheden onderzoeken, actieplan ontwikkelen
2. Daar eventueel grond voor ter beschikking stellen, onder acceptatie dat daarop de komende 15 jaar geen bedrijfsgrond uitgegeven kan worden.

Zonnepanelen op bedrijfsdaken

Business-plan ontwikkelen i.s.m. DuurzaamHeiloo en/of Heiloo Energie in 2016/2017

Participatie in wind op zee met behulp van NUON-gelden

Overzicht van mogelijkheden in kaart brengen in 2016

PUNT UIT WERKPLAN: DUURZAAM INKOPEN

Speerpunt: Duurzame gemeentelijke bedrijfsvoering: goed voorbeeld doet volgen
Duurzaam Ondernemen: naar een circulaire businesscase!

Omschrijving

Dit is een onderdeel van de duurzame gemeentelijke bedrijfsvoering en daarmee bij uitstek een werkpunt dat in de BUCH-samenwerking wordt opgepakt. Hierbij gaan we gebruik maken van de gezamenlijke ervaring en kennis over dit onderwerp.

Vragen die daarbij spelen:

- Wat is het beleid nu?
- Wat doen afdelingen aan duurzaam inkopen nu?
- Wat zijn verbeterpunten?
- Hoe zit het met circulair en biobased inkopen van producten?
- Social return
- Maatschappelijk verantwoord ondernemen
- Eisen vanuit de millenniumgemeente
- (Eventueel) eisen vanuit fairtrade

Producteigenaar beleidsmatig/uitvoerend

Beleidsmatig: milieucoördinator

Uitvoerend: gemeentelijke inkoper (functie in BUCH-verband vaststellen)

Bronnen

Aanbestedingswet 2012

Deelactiviteiten

BUCHbreed ontwikkelen van een duurzaam inkoopprotocol

doel

2016 of 2017

PUNT UIT WERKPLAN: BESTAAND, NIET GEMEENTELIJK VASTGOED

Speerpunt: Duurzaam Ondernemen: naar een circulaire businesscase!

Omschrijving

Het gaat hier om vastgoed (geen woningen) dat niet in eigendom is van de gemeente. Op zich heeft de gemeente daar geen directe invloed op. Wel kunnen ondernemers worden gestimuleerd en ondersteund om hun panden te verduurzamen. Zij zijn dit verplicht volgens de Wet milieubeheer (Activiteitenbesluit) voor zover het gaat om investeringen die in vijf jaar kunnen worden terugverdiend. In eerste instantie voor een beperkt aantal bedrijfstukken wordt hier door de RUD voorlichting en handhaving geleverd. Voor de andere bedrijfstukken en voor een meer structurele verduurzaming is ondersteunen van initiatieven vanuit de ondernemers het meest effectief, te beginnen met ondersteuning van Duurzaam Heiloo met een project om de Oude Werf te verduurzamen.

Producteigenaar beleidsmatig/uitvoerend

Milieucoördinator

Bronnen

Wet milieubeheer (Activiteitenbesluit), Energie Akkoord

Opmerkingen/aanvullingen

Potentieel valt hier veel te bereiken, maar SMART-maken is moeilijk. De effectiviteit is afhankelijk van de inzet van de ondernemers zelf. Die kan worden ondersteund en gefaciliteerd en alleen uiteindelijk - via het activiteitenbesluit – worden afgedwongen.

Wat doen we aan bewustwording?

Bijeenkomsten ondernemers ondersteunen, publiciteit genereren, goede voorbeelden verspreiden (n.t.b.)

Deelactiviteiten

	<i>doel</i>
Aanvraag HIRB-subsidie bij de provincie met de insteek om PV-panelen en/of andere duurzaamheidsmaatregelen te realiseren in combinatie met het opknappen van oudere bedrijventerreinen, in het geval van Heiloo voor bedrijventerrein Oosterzij.	Jaarlijks afhankelijk van de ruimte die daarvoor wordt geboden
Ontwikkelen van een business case voor het benutten van dakoppervlak voor het plaatsen van PV-panelen (zie ook grootschalige energieopwekking) i.s.m. Duurzaam Heiloo	2016, i.s.m. Duurzaam Heiloo
Ondersteunen van- of met NUON-gelden participeren in een exploitatiemaatschappij voor het energetisch verduurzamen van bedrijfspanden i.s.m. Duurzaam Heiloo. Case wordt op dit moment uitgewerkt.	Onderzoek in 2016
Verstrekken van kennis/informatie via het Duurzaam Bouwloket.	Continue in ieder geval t/m 2017
Planologisch faciliteren (vrijstellingen van bestemmingsplanvoorschriften) voor het nemen van duurzaamheidsmaatregelen). Dit is mogelijk via een afwijkingsbevoegdheid binnen het bestemmingsplan. Deze bevoegdheid kan per bouwplan worden benut.	Direct ingaan
Onderzoek naar de effectiviteit en hanteerbaarheid van vrijstelling van leges op bouwplannen voor maatregelen t.b.v. duurzaamheid. Vervolgens eventueel de legesverordening aanpassen.	2016: onderzoek legesvrijstelling, vervolgens eventueel aanpassen legesverordening
Stimuleren van hergebruik bestaand vastgoed	Continue

PUNT UIT WERKPLAN: BESTAANDE WONINGEN

Speerpunt: Duurzaam Wonen en Leven: Op naar een energierekening van € 0,-

Omschrijving

De bestaande woningvoorraad is verantwoordelijk voor ca. 30% van de totale gemeentelijke CO²-uitstoot. Daarnaast komt langer zelfstandig wonen binnen bereik als woningen levensloopbestendig worden gemaakt. Ten aanzien van particuliere woningen (73% van de Heilooër woningvoorraad) ligt de verantwoordelijkheid in eerste instantie bij de eigenaren, maar vervolgens bij de gemeenten, in een stimulerende en faciliterende rol. Naast het blijven stimuleren van individuele maatregelen voor woningverduurzamingen d.m.v. een aangepaste gemeentelijke subsidieregeling, wordt ingezet op schaalvergroting door middel van een wijk- en typegerichte aanpak. Hiermee wordt invulling gegeven aan de opgave uit het SER-Energieakkoord om per 2016-2017 in de regio een structuur te realiseren waarmee zowel de werkgelegenheid als de verduurzamingsopgave bij de bestaande woningen wordt ontwikkeld. Hiervoor wordt provinciale subsidie benut. Aanvullend worden voor dit project nog bij de gemeente beschikbare VNG-gelden ingezet en wordt waar mogelijk aangesloten bij verduurzamingsmaatregelen van de woningcorporatie. Het duurzaam bouwloket, Heiloo Energie en het bedrijfsleven zullen hier nauw bij betrokken zijn. Er is een regionaal plan van aanpak gemaakt dat in 2016 en 2017 tot uitvoering wordt gebracht.

Los daarvan wordt inwoners algemene informatie en ondersteuning geboden door het duurzaam bouwloket en door informatieavonden van Heiloo Energie. Via regelmatige acties zoals de jaarlijkse Duurzame Huizenroute wordt ook duurzaamheidsbewustzijn in het woongedrag gestimuleerd.

De subsidieregeling voor het verduurzamen van particuliere woningen met NUON-gelden wordt verlengd in een aangepaste vorm, gericht op een herijking van de effectiviteit. Na 2017 een eventueel vervolg onderzoeken.

We gaan onderzoeken of legesvrijstelling op vergunningsplichtige duurzaamheidsmaatregelen effectief en hanteerbaar zijn. In feite zou dat dan een 'verborgen' subsidie zijn, betaald door niet-vergoede werkzaamheden van bouw- en woningtoezicht. Een eventuele aanpassing van de legesverordening zal vervolgens aan college en raad worden voorgelegd.

Wat doen we aan bewustwording?

- ondersteuning voorlichtings- en inloopavonden Heiloo Energie
- jaarlijkse deelname aan duurzame huizenroute i.s.m. Duurzaam Heiloo
- halfjaarlijkse publicatie van een duurzaamheidsbijlage in de lokale krant i.s.m. Duurzaam Heiloo. Daarin ook informatie verspreiden over thuis besparen door eigen gedrag.
- inloopavonden in het kader van de wijk- en typegerichte aanpak.

Producteigenaar beleidsmatig/uitvoerend

milieucoördinator

Bronnen

- SER-Energie-akkoord
- Regionaal Actieprogramma Wonen en de Regionale woonvisie 2013-2020
- Regionale Actieplan Duurzame Energie (2015): onderdeel uitvoeringsplan
- Projectplan regio Alkmaar van december 2015

Opmerkingen/aanvullingen

Potentieel valt hier veel te bereiken, maar SMART-maken is moeilijk omdat de verduurzaming door de eigenaren zelf wordt gedaan. Ze kunnen daartoe niet gedwongen worden; uitsluitend gestimuleerd en gefaciliteerd.

Deelactiviteiten

doel

Wijk- en typegerichte aanpak in projectvorm volgens het projectplan regio Alkmaar van december 2015	Eerst wijk- en typegerichte aanpak uitvoeren in 2016 en 2017, daarna evalueren en zo mogelijk een vervolg geven.
Subsidie voor verduurzaming bestaande woningen uit NUON-reserve t/m 2017 na herijking op effectiviteit. Eind 2017 heroverwegen.	Subsidie t/m 2017 in aangepaste vorm, vervolgens herijken.
Beschikbaarstelling DUBO loket in ieder geval tot november 2017	t/m 2017, vervolgens herijken.
Ondersteuning van informatiebijeenkomsten, warmtebeeldfoto-acties en andere relevante acties van Heiloo Energie	Subsidie continu
Onderzoeken of legesvrijstelling op vergunningsplichtige duurzaamheidsmaatregelen effectief en hanteerbaar zijn.	Onderzoek uitvoeren en eventueel aanpassen legesverordening in 2016
Planologisch faciliteren (vrijstellingen van bestemmingsplanvoorschriften) voor het nemen van duurzaamheidsmaatregelen). Dit is mogelijk via een afwijkingsbevoegdheid binnen het bestemmingsplan. Deze bevoegdheid kan per bouwplan worden benut.	Direct ingaan

PUNT UIT WERKPLAN: GEMEENTELIJKE ACCOMMODATIES

Speerpunt: Duurzame gemeente bedrijfsvoering: goed voorbeeld doet volgen

Omschrijving

Het gaat hier om gebouwen en fysieke voorzieningen die in eigendom zijn van de gemeente en die worden gebruikt door de gemeentelijke organisatie of worden verhuurd aan een maatschappelijke organisatie. In de loop van 2016 wordt een inventarisatie afgerond welke gebouwen behouden zullen blijven en welke worden afgestoten. Hierin wordt op hoofdlijnen de duurzame levenscyclus van de gebouwen meegewogen. Daarin wordt ook de toekomstige huisvestingssituatie van de BUCH-organisatie meegenomen. Uitgangspunt daarbij is dat het vastgoed eigendom van de vier verschillende gemeentes zal blijven. Vervolgens wordt een plan van aanpak gemaakt voor verduurzaming. Daarin wordt per gebouw een duurzaamheidsinventarisatie gemaakt waarin o.a. wordt onderzocht:

- het verbeteringspotentieel voor energiegebruik (verlichting, ventilatie, verwarming, isolatie etc.)
- een eventuele verbouwingsopgave (waarbij flexibele gebruiksmogelijkheden ook als duurzaamheids-aspecten worden gezien) en de onverhoopte noodzaak om ongezonde materialen te verwijderen.

Vervolgens wordt een plan van aanpak gemaakt waarin de investering wordt afgezet tegen de terugverdientijd. Daarbij is dan het volgende aan de orde:

- Het is denkbaar dat in eerste instantie beperkte maatregelen zullen worden genomen. Deze moeten echter wel passen in een toekomstig totaalpakket. Zo dient er niet beperkt geïsoleerd te worden als dat een toekomstige volledige isolatiemaatregel zal bemoeilijken;
- Maatregelen zullen bij voorkeur genomen worden op logische momenten; een dak na-isoleren zal gebeuren op het moment dat de dakbedekking toe is aan vervanging. Andere maatregelen verdienen zich zo snel terug dat ze beter direct genomen kunnen worden. Er wordt in BUCH-verband een duurzaam meerjaren onderhoudsplan gemaakt;
- Het is niet altijd nodig om alle duurzaamheidsinvestering zelf te doen. Met name t.a.v. installatietechniek (b.v. led-verlichting) bestaan mogelijkheden voor externe financiering, te bekostigen uit de verminderde gebruikskosten.
- De aanwezigheid van een substantiële oppervlakte aan plat dak gaat benut worden voor de plaatsing van zonnepanelen, waar mogelijk voor eigen gebruik, en anders via een fiscale constructie voor gebruikers in de omgeving.

Het is niet helemaal nodig om eerst de vaststelling van de toekomstige gemeentelijke vastgoedportefeuille af te wachten. Op basis van een gebouw waarvan we al weten dat het behouden zal blijven, gaan we onderzoeken of we in BUCH-verband een pilotproject voor verduurzaming oppakken.

Wat doen we aan bewustwording?

Voorbeeldfunctie verduurzaming gemeentelijke accommodaties uitdragen door publicatie.

Producteigenaar beleidsmatig/uitvoerend

gebouwenbeheer, accommodaties, milieucoördinator. Nader te bepalen: afstemming meteen te benoemen BUCH-functionaris verduurzamen gemeentelijke bedrijfsvoering.

Bronnen

Wet milieubeheer (Activiteitenbesluit), SER Energie Akkoord

Opmerkingen/aanvullingen

De accommodaties zijn een belangrijk onderdeel van het speerpunt duurzame gemeentelijke bedrijfsvoering. Voor uitvoering eerst bepalen welke gebouwen behouden zullen worden. Plan van aanpak afstemmen met de BUCH-partners. Zie voor besparing door gedag: verduurzamen gemeentelijke bedrijfsvoering.

[Terug naar het Werkplan](#)

Deelactiviteiten

	<i>doel</i>
Bij de inventarisatie de duurzame levenscyclus van de gebouwen meewegen	Inventarisatie "Veranderopgave Maatschappelijke Accommodaties" loopt door in 2016
Verduurzaming gemeentelijke accommodaties. Middelen vrijmaken voor meerkosten van een duurzaam meerjarig grootonderhoudsplan t.o.v. het reguliere groot onderhoudsplan. Stimuleren hergebruik leegstaand vastgoed.	Een duurzaam meerjarig groot onderhoudsplan maken. 2016/2017 Overheidsgebouwen minimaal energielabel C, energiebesparende maatregelen doorvoeren die binnen 5 jaar zijn terugverdiend, 20% CO ₂ reductie en 20% energie vermindering t.o.v. 2008
Het maken van een totaal plan van aanpak voor de verduurzaming van alle gemeentelijke gebouwen die na 2016 behouden zullen worden. Daarin ook de benutting van regenwater onderzoeken	2017 in BUCH-verband
Duurzaam gebouwbeheer, o.a. door benutting van de Erbis-online monitoring van gas- en elektriciteitsgebruik	inzicht in energie- en waterverbruik
Intern energie besparen door gedrag: zie verduurzamen gemeentelijke bedrijfsvoering	
Onderzoek naar het benutten van dakoppervlak voor het plaatsen van zonnepanelen, i.s.m. Heiloo Energie. In eerste instantie bij de daken van de drie gymzalen en sportcentrum Het Vennewater.	Onderzoek opstarten in 2016; afronden voor de geselecteerde gebouwen die behouden blijven in 2017
Plaatsing van meetapparatuur en het maken van een energiescan in eerste instantie in sportgebouwen. Uitvoering loopt door Heiloo Energie	lopend

PUNT UIT WERKPLAN: LOKALE DUURZAAMHEIDSORGANISATIES

Speerpunt: Duurzaam Ondernemen: naar een circulaire businesscase!
Duurzaam Wonen: Op naar een energierekening van € 0,-
Duurzame gemeentelijke bedrijfsvoering: goed voorbeeld doet volgen

Omschrijving

Het stimuleren en ondersteunen van initiatieven uit de samenleving past bij uitstek in de nieuwe rol van de gemeente, zoals omschreven in de toekomstvisie. Concrete organisaties die zijn voortgekomen uit inwoners en ondernemers zijn (tot nu toe) resp. Heiloo Energie en Duurzaam Heiloo.

Heiloo Energie is een vereniging die zich als doel stelt met en voor de leden en inwoners van Heiloo energiebesparing te stimuleren, duurzame energie te produceren en duurzame ontwikkeling in het algemeen te realiseren. Op dit ogenblik zijn er 5 actieve werkgroepen: 0 op de meter; bedrijven; energie besparen; windenergie en zonnepanelen. In ontwikkeling is een duurzame renovatie winkel, die lokale kennis uit werkgroepen borgt en ter beschikking stelt voor inwoners, zoals bij de voorgestane wijkgerichte aanpak voor woningverduurzaming. Dit wordt ondersteund door een internetsite. Heiloo Energie werkt nauw samen met het Duurzaam Bouwloket.

Duurzaam Heiloo is een samenwerkingsverband tussen Ondernemend Heiloo, Heiloo Energie en de gemeente. Dit samenwerkingsverband wil vanuit het dorp bijdragen aan een groene planeet. Duurzaam Heiloo is opgericht in 2015 en verkeert in de fase van inventarisatie van mogelijkheden. Op het moment van schrijven bestaan er binnen de organisatie de volgende werkgroepen:

- CO₂-neutraal in 2025
- Circulaire economie: afval bestaat niet
- In 2025 alle mensen met afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk (valt buiten het kader van deze nota)

In algemeenheid: bij elkaar brengen van partijen, duurzaamheidsconcepten ontwikkelen, kennis aanbieden en delen, financiële onderbouwing (helpen) organiseren.

De faciliterende en stimulerende rol van de gemeente vertaalt zich in het ondersteunen van acties, financieel en publicitair, participierend als onderdeel van Duurzaam Heiloo maar ook sturend: met de vraag of de organisaties projecten willen oppakken of daar een rol in willen vervullen.

De beide organisaties opereren nadrukkelijk op niet-commerciële basis, beschikken over kennis van zaken en tijd om projecten op te pakken. Beide zijn waardevolle 'bottum-up' organisaties die initiatieven en draagvlak genereren. Ook zijn ze een waardevol klankbord voor de ontwikkeling van gemeentelijk beleid en uitvoeringsprojecten.

Wat doen we aan bewustwording?

Bewustwording is inherent aan acties en organisaties die uit de samenleving voortkomen. Deze partijen ondersteunen en faciliteren waar mogelijk en waar passend in het gemeentebestuur. Gezamenlijke publiciteitsacties voeren.

Producteigenaar beleidsmatig/uitvoerend

Beleidsmatig en uitvoerend: Milieucoördinator i.s.m. bedrijfsconsulent.

Deelactiviteiten

doel

Heiloo Energie: organiseren van voorlichtingsavonden over energiebesparing en het opwekken van duurzame energie	Continu, financieel ondersteund
Heiloo Energie: het maken van infraroodfoto's als onderdeel van energiescans van huishoudens.	continu
Heiloo Energie: het energetisch in kaart brengen van sportaccommodaties t.b.v. energiebesparing en vervolgens het maken van een plan van aanpak voor aanpassing aan gebouwen en gedrag	Loopt, financieel ondersteunen
Heiloo Energie: oprichten van een coöperatie om gemeentelijke daken te benutten voor zonnepanelen t.b.v. omwonende participanten en/of binnen een andere financiële constructie .	Vanaf 2016
Heiloo Energie: inzet om participatie door inwoners en/of ondernemers te bevorderen op het moment dat grootschalige energieopwekking zoals een lokale windmolen of zonneweide gerealiseerd gaat worden.	Afhankelijk van vooronderzoek: in 2016/2017
Heiloo Energie: samenwerking in het projectplan voor het wijk en typegerichte verduurzamen en levensloopbestendig maken van bestaande particuliere koopwoningen, inclusief een financieringsconstructie	2016/2017
Heiloo Energie: organisatie van een duurzame renovatiewinkel	2016/2017
Heiloo Energie: (op te zetten) actie om inwoners aan te zetten hun tuinverharding te vervangen door een waterdoorlatende oplossing als adaptatie op vergrote en plotselinge neerslag.	In te plannen
Duurzaam Heiloo: gezamenlijk meedoen met acties die bewustzijn en kennis verspreiden, zoals de Duurzame Huizenroute.	Jaarlijks, financiële ondersteuning
Duurzaam Heiloo: het maken, ondersteunen en promoten van businesscases om bedrijven te verduurzamen met PV-panels, isolatie, installatie en groene daken. Daarin ook de organisatie van crowdfunding, het GreenFund en/of de oprichting van een esco. Ook een plan voor restafvalreductie op bedrijventerrein de Oude Werf. Het maken van een duurzame footprint van bedrijven promoten	Plan verder ontwikkelen in 2016, bij haalbaarheid vervolgens tot uitvoer brengen

PUNT UIT WERKPLAN: NIEUWBOUW NIET-GEMEENTELIJK VASTGOED

Speerpunt: Duurzaam Ondernemen: naar een circulaire businesscase!

Omschrijving

Het gaat hier in het geval van Heiloo voornamelijk nog om de ontwikkeling van bedrijfsgebouwen in de Boekelermeer-Heiloo en een enkele inbreiding elders. De Boekelermeer is gepositioneerd als een duurzaam bedrijventerrein. Gebouwen worden aangesloten op het warmtenet van de HVC. Bij aanvang krijgen de ontwikkelaars een consult van een DUBO-deskundige van de RUD. DUBO wordt verder ondersteund in de gemeentelijke supervisie op de planontwikkeling. Daarin komt o.a. de flexibiliteit van het bouwplan aan de orde, ook een aspect van duurzaamheid.

Verder wordt jaarlijks een aantal GPR-metingen ter beschikking gesteld. Deze methode meet de duurzaamheid van een gebouw (nieuwbouw of verbouwing) op een vijftal aspecten. Tijdens de ontwerpfase is de methode ook te gebruiken als knoppenmodel om te optimaliseren t.a.v. duurzaamheid. Voor projecten van meerdere woningen of grotere gebouwen kan een berekening worden aangeboden aan de ontwikkelaar. Hiertoe zal in BUCH-verband (of in verband met de regio Alkmaar) een gezamenlijk abonnement worden genomen.

Inbreidingen zullen over het algemeen een nieuw bestemmingsplan vragen. In de planontwikkeling daaraan voorafgaand dezelfde werkwijze hanteren voor verduurzaming als bij de Boekelermeer.

Optimalisering van nieuwbouw- of verbouwing t.a.v. duurzaamheid, en de voorbeeldfunctie daarvan uitdragen.

Wat doen we aan bewustwording?

Duurzaamheid uitdragen in de publiciteit rond de Boekelermeer, daarin goede voorbeelden uitdragen

Producteigenaar beleidsmatig/uitvoerend

Milieucoördinator, stedenbouwkundige

Bronnen

Regionaal Actieplan Duurzame Energie (onderdeel van het burgemeestersconvenant): in 2020 20% minder energieverbruik t.o.v. 2008.
SER Energie-akkoord: in 2020 20% minder energieverbruik t.o.v. 2008, 20% duurzame opwekking

Deelactiviteiten

doel

Boekelermeer: aanbieden DUBO-consult bij de planontwikkeling

Lopend

Boekelermeer: supervisie op de planontwikkeling, mede op duurzaamheid

Lopend t.a.v. beeldkwaliteit, vanaf 2016 ook in het verlengde van de DUBO-consulten.

Ter beschikking stellen van GPR-berekeningen

2016: In overleg met de regio Alkmaar een abonnement op GPR nemen en de regeling in de publiciteit brengen

PUNT UIT WERKPLAN: NIEUWBOUW WONINGEN

Speerpunt: Duurzaam Wonen en Leven: Op naar een energierekening van € 0,-
Duurzame gemeentelijke bedrijfsvoering: goed voorbeeld doet volgen

Omschrijving

Het aantal nieuwbouwwoningen dat in Heiloo de komende decennia kunnen worden gerealiseerd is bescheiden in verhouding tot het aantal bestaande woningen. Maar met name door de nog gaande gebiedsontwikkeling is het aantal niet onaanzienlijk. En het feit dat nieuwbouw overwegend in ontwikkelingsgebieden plaatsvindt is een kans om gestructureerd invloed op de duurzaamheid uit te oefenen.

Wat we nieuw toevoegen mag het milieu zo min mogelijk (of zelfs niet) belasten. Daarnaast kunnen veel innovaties op het gebied van duurzaamheid in de nieuwbouw later ook worden toegepast op bestaande bouw. Duurzame nieuwbouw vervult ook een voorbeeldfunctie voor bestaande bouw. De huidige wetgeving stelt al behoorlijk hoge eisen aan het energiegebruik van nieuwbouwwoningen. Maar technisch is het heel goed mogelijk om nog een stapje verder te gaan, naar woningen die GEEN energie gebruiken. In 2020 zal dat wettelijk verplicht zijn. Tot die tijd wordt een substantieel aantal nieuwbouwwoningen gerealiseerd. We gaan onderzoeken hoe we voor die woningen dat stapje kunnen zetten; hoe we tot het principe van nieuwbouw op '0 op de meter' kunnen komen. Wat is er nodig: bewustwording en een zekere extra (terugverdienbare) investering. Harde eisen bovenop de wettelijke regels kunnen we als gemeente niet stellen, maar we gaan initiatiefnemers uitdagen en prikkelen om extra stappen te zetten. Zeker bij ontwikkeling op gemeentegrond moeten we dan met ontwikkelaars tot afspraken komen. Goed voorbeeld doet volgen: voor Zandzoom gaan we onderzoeken of we een energie-neutrale openbare ruimte kunnen realiseren, vooral t.a.v. straatverlichting. Ook gaan we onderzoeken we hoe collectief of individueel extra energie bespaard kan worden, bijvoorbeeld d.m.v. warmte/koudeopslag in de bodem, met 'smart-grids' of huisbatterijen. De organische gebiedsontwikkeling in Zandzoom is in zichzelf een duurzame insteek: er wordt alleen infrastructuur aangelegd, bouwrijp gemaakt en gebouwd als er concrete gebruikers zijn. Verder borgt de landschappelijke opzet van het stedenbouwkundige plan de borging van een duurzame groen- en waterstructuur. Voor Zuiderloo geldt in principe hetzelfde, al ligt daar door de hogere bebouwingsdichtheid meer vast.

Wat doen we aan bewustwording?

We zetten extra-duurzame woning in de publiciteit, via de site, via thema-publicaties in de kranten en via deelname aan de 'duurzame huizenroute'. Communicatie over energie neutrale woningen in aanbouw en bij oplevering leidt tot veel (nieuwe) kennis bij zowel particulieren en ondernemingen als bijvoorbeeld de installatiebranche en bouwbedrijven. Economisch kan dit een "spinn off" geven.

Producteigenaar beleidsmatig/uitvoerend

Beleidsmatig: milieucoördinator. Uitvoerend: milieucoördinator, Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord, stedenbouwkundige

Bronnen

Regionaal Actieplan Duurzame Energie (onderdeel van het burgemeestersconvenant): in 2020 20% minder energieverbruik t.o.v. 2008.
SER Energie-akkoord: in 2020 20% minder energieverbruik t.o.v. 2008, 20% duurzame opwekking

Deelactiviteiten

	<i>doel</i>
Subsidieregeling voor innovatieve en conceptuele energie neutrale grondgebonden woningen. Bij een EPC van circa 0,0 komt een bouwer in aanmerking voor een subsidie van € 5.000,- per woning. In totaal is er uit de NUON-gelden €100.000,- ter beschikking gesteld voor deze regeling.	Lopend: Subsidieregeling EPC=0 Voorbeelden in de publiciteit brengen. functie Informereren / stimuleren
Een plan maken hoe ontwikkelaars te brengen tot '0-op de meter-bouwen'	Vanaf 2016
Organische gebiedsontwikkeling in Zandzoom en Zuiderloo	Lopend
Onderzoek naar collectieve energiestructuren in Zandzoom	2016
Beschikbaar stellen van de GPR berekeningsmethode voor het verduurzamen van clusters van woningen. GPR Gebouw is een knoppenmodel om alle aspecten van duurzaamheid van een gebouw te optimaliseren.	2016: In overleg met de regio Alkmaar een abonnement op GPR nemen en de regeling in de publiciteit brengen
In nieuwe bestemmingsplannen wijzigingsbepalingen opnemen die bijzondere duurzaamheidsmaatregelen mogelijk maken.	faciliteren
Meedoen aan landelijke acties zoals de Duurzame Huizenroute	Meeliften en publiciteit genereren: Informeren / stimuleren
Het ter beschikking stellen van het Duurzaam Bouwloket (tot eind 2017 uit VNG-subsidie)	Informereren / stimuleren
Een plan maken hoe hergebruik van regenwater in woningen gestimuleerd kan worden.	

PUNT UIT WERKPLAN: VERDUURZAMEN VERVOER

Speerpunt: Duurzaam Ondernemen: naar een circulaire businesscase!
Duurzame gemeentelijke bedrijfsvoering: goed voorbeeld doet volgen

Omschrijving

In 2016 wordt het verkeersbeleidsplan vernieuwd. Hierin worden onder andere als duurzaamheids-aspect opgenomen:

- De verkeerscirculatie: naast veiligheid, efficiëntie van verbindingen, minimaliseren van overlast, ook het minimaliseren van te rijden autokilometers en dus reductie van fijnstof en CO²-uitstoot;
- Het optimaliseren en complementeren van vervoersmiddelen: openbaar vervoer, auto, fiets en voet;
- De plaatsing van auto-E-laadpalen: hoe op termijn tot een gemeentelijke dekking te komen en hoe dit financieren?
- Het stimuleren van fietsen door de aanleg van goede en veilige fietspaden, het faciliteren van oplaadpunten voor E-fietsen, het realiseren van goede fietsenstallingen (bijvoorbeeld bij het station)
- Het faciliteren van de aanleg van de stalling van deel-auto's en het aanleggen van carpoolplekken (bij de A9?)

Verder: er is voor ca. 5 palen nog een financiële reserve. Deze zullen uit een aanbesteding van de Metropool-regio Amsterdam worden afgenomen. De basis daarvoor zijn concrete aanvragen in de gemeente.

Wat doen we aan bewustwording?

De ruimte voor ideële reclame op de gemeentelijke sandwichborden en spandoeken inzetten voor landelijke acties rond verkeer en duurzaamheid (nieuwe rijden, bandenspanning e.d.), continuering actie 'fietsen scoort'.

Producteigenaar beleidsmatig/uitvoerend

Beleidsmedewerker verkeer i.o.m. milieucoördinator

Bronnen

Wet Milieubeheer, Algemene wet van bestuur, Energieakkoord

Deelactiviteiten

Autodelen stimuleren

Oplaadpunten fiets

Goede fietspaden aanleggen/faciliteren

Fietsenstallingen aanleggen

Fietsplan medewerkers gemeente: actie Fietsen scoort

Oplaadpalen auto's

doel

2016: Opnemen in verkeersbeleidsplan

Lopend (budget milieubeleid)

2016/2017: op basis van aanvragen plaatsen van de resterende gereserveerde laadpalen. Na plaatsing herinventarisatie. (ten laste van milieubeleid)

PUNT UIT WERKPLAN: AFVALSCHEIDING & HERGEBRUIK

Speerpunt: Duurzame gemeentelijke bedrijfsvoering: goed voorbeeld doet volgen;
Duurzaam wonen en leven: op naar een energierekening van €0,-
Duurzaam ondernemen: naar een circulaire businesscase

Omschrijving

De proef met huis-aan-huis inzameling van plastic verpakkingsmateriaal is een succes geworden en als vervolg is vastgesteld het PMD-afval aan huis in te gaan zamelen. We zullen de inzameling van plastic verpakkingsafval combineren (mag in dezelfde zak) met blik en drankkartons. Hiermee wordt een enorme stap voorwaarts gemaakt in de opdracht naar afvalscheiding aan de bron van 75% in 2020. Dit is onderdeel van het nieuwe afvalbeleidsplan.

Wat doen we aan bewustwording?

Educatie bij verenigingen en scholen. Samenwerking met ondernemers opzetten. Inwoners gaan faciliteren die zwerfafval willen opruimen door het beschikbaar stellen van materiaal. Inwoners goed informeren over verdere afvalscheiding en hergebruik, d.m.v. bewonersbrieven en informatieavonden.

Producteigenaar beleidsmatig/uitvoerend

Opzichter Beheer Openbare Ruimte (Afval)

Bronnen

Richtlijn Efficiënt gebruik hulpbronnen en afval: naar circulaire economie in 2020
EU richtlijn 2009/28/EG1 uitwerking NL
Naar circulaire economie in 2020 --> com(2014)398

Deelactiviteiten

	<i>doel</i>
Afval scheiden gemeentehuis in GFT, plastic en restafval	Lopend
Rest, gft, pmd, papier, textiel aan huis ophalen, waarbij frequentie voor restafval wordt verlaagd tot 1x per 4 weken	Afvalscheidingspercentage naar 75% en hergebruik naar 65% in 2020 (in 2016: 60% afvalscheiding)
Recyclen snoeihout: Houtsnippers worden tegen vergoeding overgedragen aan verwerker.	Lopend
Extra maatregelen om zwerfafval te verminderen – bestaande subsidie gebruiken	Lopend
Opstellen 'beleidsplan afvalinzameling in de toekomst'. Hier worden 3 scenario's uitgewerkt en doorgerekend. Dit doen we samen en gelijktijdig met de BUCH-gemeenten, de afzonderlijke raden zullen beslissen.	Plan voor nieuw afvalbeleid is in concept klaar.
Stimuleren kringloopwinkel en reparatiecafé. Dit wordt ook ondersteund door Duurzaam Heiloo.	Krijgen aandacht op de website Heiloo/afvalwijzer en staan ook in de nieuwe afvalapp Recyclemanager.

PUNT UIT WERKPLAN: NATUURONTWIKKELING & BEHEER

Speerpunt: Duurzame gemeente: voorbeeld doet volgen

Omschrijving

In de diverse beleids- en beheerplannen is geborgd aandacht te besteden aan het behouden en versterken van de natuur en ecologische waarden in Heiloo. Daar waar mogelijk worden ecologische structuren versterkt, bijvoorbeeld door de aanleg van kilometers natuurvriendelijke oevers en aanvullen van bomenlanen tot een groen netwerk. Op kleinere schaal worden initiatieven door lokale stichtingen, groepen e.d. gestimuleerd.

Wat doen we aan bewustwording?

Stimuleren en faciliteren van initiatieven van natuurgroepen om voorlichting te geven over bij- en vlindervriendelijke tuinen, duurzaam tuinieren en openbaar groen. Faciliteren Groei & Bloei en Bijenlint Heiloo bij het inzaaien en aanplanten van vlinder- en bijvriendelijke planten en bomen in de openbare ruimte. De gemeente stelt hiervoor bermen in Heiloo beschikbaar.

Producteigenaar beleidsmatig/uitvoerend

Beleidsmatig: Beleidsmedewerker groen en civiel

Uitvoerend: Kwaliteitsmedewerker groen

Bronnen

Flora en faunawet, Groenbeleidsplan Heiloo 2012-2022, Bomenbeleidsplan Heiloo 2008, Groenbeheerplan Heiloo 2014-2018, Beleidsplan natuurvriendelijke oevers

Deelactiviteiten

doel

Duurzaam groen- en natuurbeheer toepassen

Verhoging ecologische waarde

Aanleggen van natuurvriendelijke oevers waar dat mogelijk is

Verhoging ecologische waarde

Aanleg van natuurcompensatiezones bij bebouwingsopgaven

Verhoging ecologische waarde (uit exploitatiebijdrage)

PUNT UIT WERKPLAN: OPENBARE VERLICHTING

Speerpunt: Duurzame gemeentelijke bedrijfsvoering: goed voorbeeld doet volgen

Omschrijving

Door het plaatsen van LED- verlichting bij de jaarlijkse grootschalige vervanging wordt er per jaar een paar procent minder energie verbruikt. Ook het plaatsen van dimmers op de lichtmasten draagt hier aan bij. In de nacht wordt er een lager lichtniveau gehanteerd omdat er veel minder gebruikers buiten zijn. Bij elk vervangingsproject wordt LED-verlichting geïnstalleerd en wordt specifiek gekeken of een algeheel lager lichtniveau kan worden toegepast. Dit levert voor de openbare verlichting jaarlijks ca. 5% energiebesparing op. Voor Zandzoom gaan we onderzoeken of we energie-neutrale straatverlichting kunnen toepassen.

Producteigenaar beleidsmatig/uitvoerend

Beleidsmatig: Beleidsmedewerker groen en civiel

Uitvoerend: Beleidsmedewerker groen en civiel

Bronnen

Regionaal Actieplan Duurzame Energie (onderdeel van het burgemeestersconvenant): in 2020 20% minder energieverbruik t.o.v. 2008.
SER Energie-akkoord: in 2020 20% minder energieverbruik t.o.v. 2008, 20% duurzame opwekking

Deelactiviteiten

doel

Vervangen conventionele verlichting naar LED verlichting	Voldoen aan energieakkoord van 20% energiereductie in 2020.
Toepassen van dimregimes voor lichtmasten	Voldoen aan energieakkoord van 20% energiereductie in 2020
Onderzoeken energie neutrale straatverlichting Zandzoom	2016

PUNT UIT WERKPLAN: AANPASSING AAN KLIMAATVERANDERING

Speerpunt: Duurzame gemeentelijke bedrijfsvoering: goed voorbeeld doet volgen

Omschrijving

Een goede kwaliteit van de leefomgeving is voor ons essentieel. Deze kwaliteit staat onder druk als gevolg van klimaatverandering. We worden steeds vaker geconfronteerd met hevige en langdurige regen en lange periodes van droogte. Voor nu en in de toekomst is het van belang schade als gevolg van klimaatverandering zoveel mogelijk te voorkomen.

In Heiloo streven we beperking van overlast door neerslag en het benutten daarvan om tekorten in droge perioden aan te vullen. Dit doen we door bij gebiedsontwikkelingen het water zoveel mogelijk vast te houden in het gebied. Hiertoe realiseren we infiltratievoorzieningen in de openbare ruimte en ook zo veel mogelijk op particulier terrein. Ook voor bestaand gebied wordt zoveel mogelijk ingezet op het scheiden van regen- en afvalwater door regenwater daar waar mogelijk te infiltreren in de bodem. Op die manier wordt het riool ontlast.

Voor het bestaande gebied is het daarnaast van groot belang om te weten hoe klimaat-robust dit is ingericht. Een eerste stap daarin is het opstellen van een basisrioleringsplan. In dit plan wordt inzicht verkregen in het huidige functioneren van ons rioelstelsel en het functioneren van dit stelsel bij extreme neerslag. Mogelijke kwetsbare gebieden kunnen hiermee in kaart worden gebracht en eventuele oplossingsrichtingen (onder- of bovengronds) kunnen worden bedacht.

Naast de genoemde fysieke maatregelen wordt ook ingezet op bewustwording bij inwoners en ondernemers. Dit doen we door voorlichting en bijvoorbeeld de promotie van regenwatertuinen.

Wat doen we aan bewustwording?

Promotie van infiltratietuinen, Waterdag, Voorlichting over waterbesparing, voorlichting over duurzame tuinrichting

Producteigenaar beleidsmatig/uitvoerend

Beleidsmatig: Beleidsmedewerker civiel

Uitvoerend: Beleidsmedewerker civiel

Bronnen

Gemeente:

Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) planperiode 2012 t/m 2016

Vastgesteld d.d. maandag 17 oktober 2011

Landelijk:

Nationaal bestuursakkoord water (NBW) en Waterbeheer 21^e eeuw (WB21)

Deelactiviteiten

doel

Klimaatverandering integraal onderdeel bij gebiedsontwikkeling: Regenwater vasthouden, bergen en vertraagd afvoeren binnen het plangebied.

Lopend

Inzicht in klimaat robuustheid openbare ruimte

Opstellen basisrioleringsplan waarbij inzicht wordt verkregen in huidig functioneren en functioneren bij extreme neerslag: 2016. Vervolgens gefaseerd uitvoeren.

Scheiden regen- en afvalwater: Bij rioolvervanging wordt, mits doelmatig, ingezet op afkoppelen van hemelwater. De gemeente voorziet in voorzieningen in openbaar terrein of op particulier terrein. Bij kleinschalige nieuwbouw wordt afkoppelen geëist bij de afgifte van de bouwvergunning.

Lopend

Stimuleren duurzaam omgaan met hemelwater

Te ontwikkelen in 2016/2017: promotie van infiltratietuinen, organiseren waterdag i.s.m. Heiloo Energie

PUNT UIT WERKPLAN: VERDUURZAMEN GEMEENTELIJKE BEDRIJFSVOERING

Speerpunt: Duurzame gemeentelijke bedrijfsvoering: goed voorbeeld doet volgen

Omschrijving

Het werkpunt is in dit geval een speerpunt. Behalve met de gemeentelijke accommodaties is met de bedrijfsvoering nog een slag te maken. Het bedrijf is per 2017 een BUCH-bedrijf, en een integrale aanpak van dit werkpunt moet in alle BUCH-domeinen worden opgepakt. Daarin LEAN-, het Nieuwe Werken- en de ICT-werkgroepen betrekken. Binnen de BUCH kennis bundelen, taken verdelen gebruik maken van onderzoek en ervaringen die verschillende BUCH-partners al hebben opgedaan.

Aspecten die daarbij aan de orde zijn hebben te maken met de werkomgeving, faciliteiten en gedrag: Groene ICT, papierloos werken, energiegebruik apparaten, bedrijfsvoertuigen en inrichting, stimuleren fietsen en elektrisch rijden personeel, faciliteren thuiswerken, afval, watergebruik (Bron-, regen- of vuilwater gebruiken voor veegmachine en brandweer) en inkoop. Aan de BUCH-partners voorstellen voor dit werkpunt een trekker/aanjager te benoemen. Het heeft de voorkeur om het aspect van duurzaamheid als vast aandachtspunt mee te nemen in het bouwen van de organisatie. Om het later in te voegen is een grotere opgave.

Bij dit alles heeft de gemeente een voorbeeldfunctie en moet dit uitdragen.

Wat doen we aan bewustwording?

Acties gericht op gemeentelijke medewerkers, nader te bepalen.

Maatregelen die voor inwoners/bedrijven ook van toepassing kunnen zijn in de publiciteit brengen.

Producteigenaar beleidsmatig/uitvoerend

Milieucoördinator/lid BUCH bouwteam, zo snel mogelijk een nader aan te stellen BUCH-medewerker

Bronnen

VNG Energie Akkoord, Wet Milieubeheer (Activiteitenbesluit), EU richtlijn 2009/28/EG1 uitwerking NL, Verruimde reikwijdte, Wet milieubeheer, Algemene wet van bestuur, Aanbestedingswet, Kader richtlijn water, GLB (gemeenschappelijk landbouwbeleid EU)

Deelactiviteiten

doel

In BUCH-bouwteams de noodzaak van het integraal duurzaam ontwikkelen van de domeinen inbrengen, inclusief benoeming aanjager

2016

Plan van aanpak opstellen door aan te stellen aanjager en implementatie daarvan

2016/2017

PUNT UIT WERKPLAN: VERDUURZAMEN BEDRIJFSVOERING

Speerpunt: Duurzaam Ondernemen: naar een circulaire businesscase!

Omschrijving

Hierbij gaat het om niet-gemeentelijke bedrijven. Behalve in de gebouwen valt ook in de bedrijfsvoering zelf te verduurzamen. Ondernemers zijn dit verplicht volgens de Wet milieubeheer (Activiteitenbesluit) voor zover het gaat om investeringen die in vijf jaar kunnen worden terugverdiend. In eerste instantie voor een beperkt aantal bedrijfstakken wordt hier door de RUD voorlichting en handhaving geleverd. Voor de andere bedrijfstakken en voor een meer structurele verduurzaming is ondersteunen van initiatieven vanuit de ondernemers het meest effectief, te beginnen met ondersteuning van Duurzaam Heiloo met een project om de Oude Werf te verduurzamen. Te denken valt aan energiegebruik voor bedrijfsprocessen, het circulair maken van grondstoffen- en afvalbehandeling, transport en gedrag. Daarbij kan ook onderzocht worden hoe verschillende bedrijven gebruik kunnen maken van complementaire bedrijfsprocessen (b.v. t.a.v. warmte-aanbod). Startpunt is: wat willen de ondernemers. Hierin wordt samengewerkt binnen Duurzaam Heiloo.

Wat doen we aan bewustwording?

Bijeenkomsten ondernemers ondersteunen, publiciteit genereren, goede voorbeelden verspreiden (n.t.b.)

Producteigenaar beleidsmatig/uitvoerend

milieucoördinator

Bronnen

VNG Energie Akkoord, Wet Milieubeheer (Activiteitenbesluit), EU richtlijn 2009/28/EG1 uitwerking NL,

Deelactiviteiten

doel

Ondersteunen van het verduurzamen van bedrijfsprocessen i.s.m. Duurzaam Heiloo, te beginnen met bedrijven op de Oude Werf. Onderzoek opstarten in 2016

1 BIJLAGE: INFORMATIEPAGINA'S GEMEENTE, ONDERNEMERS EN INWONERS

De informatiepagina's maken geen deel uit van het werkplan maar verschaffen achtergrondinformatie naar de sites van (duurzaamheids)organisaties, artikelen, subsidieregelingen, college- of raadsbesluiten.

Informatiepagina gemeentelijke organisatie

Waar het gaat om niet-gemeentelijke informatie neemt de gemeente geen verantwoordelijkheid voor de volledigheid of de inhoud van de verstrekte informatie.

<p><u>Thema</u></p>	<p>Milieu</p> <p>(lucht, geluid, bodem, water & natuur)</p>	 <p>Energie & Besparing</p>	<p>Circulaire economie</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Bron-/vuilwater gebruiken voor veegmachine/brandweer 	<ul style="list-style-type: none"> • GPR-gebouw bij nieuwbouw • Intern energie besparen • Gedrag (interne campagne) • Duurzaam gebouwbeheer • Duurzaam ICT (BUCH) • Duurzaam inzetten daken • Verduurzaming gem accomodaties 	<ul style="list-style-type: none"> • GPR-gebouw bij nieuwbouw • Herbestemming vastgoed
	<ul style="list-style-type: none"> • Natuurlijke oevers • Natuurcompensatiezones • Ecologisch maaien / groenbeheer • Geluidscherm spoor • Scheiden regen en afvalwater • Duurzaam omgaan met hemelwater 	<ul style="list-style-type: none"> • Dimmen / ledverlichting 	<ul style="list-style-type: none"> • Pilot gebruik biowaste • Bio afbreekbare producten gebruiken
	<ul style="list-style-type: none"> • Verduurzaming wagenpark • Stimuleren fietsen 	<ul style="list-style-type: none"> • Laadpalen • Stimuleren fietsgebruik • Verbeteren fietspaden • Fietsenstallingen op plek van bestemming 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Afvalscheiden gemeentehuis • Zwerfafval 	<ul style="list-style-type: none"> • Recyclen snoeihout • Windmolens • Zonneweide • gas organisch materiaal 	<ul style="list-style-type: none"> • Recyclen snoeihout
	<ul style="list-style-type: none"> • FSC keurmerk 	<ul style="list-style-type: none"> • Pilot aanbesteding volgens ECOprijs 	<ul style="list-style-type: none"> • Inkoop en aanbesteden • Fair trade & Ecobiologisch inkopen • Onderzoek inkoop duurzame materialen buitenruimte

Informatiepagina Ondernemer

Waar het gaat om niet-gemeentelijke informatie neemt de gemeente geen verantwoordelijkheid voor de volledigheid of de inhoud van de verstrekte informatie.

<u>Thema</u>	Milieu (lucht, geluid, bodem, water & natuur)	 Energie & Besparing	Circulaire economie
		<ul style="list-style-type: none">• GPR gebouw• Duurzaam inzetten bedrijfsdaken• Maatwerk gesprek RUD• Actie winkeldeuren dicht• Planologische belemmeringen wegnemen	<ul style="list-style-type: none">• Stimuleren GPR-gebouw bij nieuwbouw• Duurzaam slopen
			<ul style="list-style-type: none">• Afval voorkomen• Afval scheiden
		<ul style="list-style-type: none">• Oplaadpunt elektrische fietsen• Stimuleren elektrisch rijden• Fietsgebruik stimuleren	
			
			<ul style="list-style-type: none">• Inkoop en aanbesteden• Maatschappelijk verantwoord ondernemen• Stimuleren biobased materialen• Marktplaats lokale ondernemers

Informatiepagina Inwoner

Waar het gaat om niet-gemeentelijke informatie neemt de gemeente geen verantwoordelijkheid voor de volledigheid of de inhoud van de verstrekte informatie.

<p><u>Thema</u></p>	<p>Milieu</p> <p>(lucht, geluid, bodem, water & natuur)</p>	 <p>Energie & Besparing</p>	<p>Circulaire economie</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Meer onverharde tuinen • Geluidisolatie Kennemerstraatweg • Tuinaanleg • Promotie infiltratietuinen • Duurzame tuinrichting 	<ul style="list-style-type: none"> • Subsidie na-isolatie, zonneboilers en groene daken (verlengen) • Zonatlas • Thuis besparen • Milieuvriendelijke bouwmaterialen • Waterbesparing 	<ul style="list-style-type: none"> • Tuinaanleg
	<ul style="list-style-type: none"> • Vlinder en bij-vriendelijke tuin • Vliegverkeer • Geluidkaart • Bewustwording zwerfvuil stimuleren • Waterdag 	<ul style="list-style-type: none"> • Bewoners participeren in windmolens, zonnedaken en -weides 	
		<ul style="list-style-type: none"> • Oplaadpunten in Heiloo • Laadpaal aanvragen • Elektrisch rijden • Stimuleren fietsen • Stimuleren auto delen 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Omgekeerd afvalinzamelen • Huis aan huis plastic inzamelen • Introductie afvalapp 		<ul style="list-style-type: none"> • Recyclemanager • Afval scheiden • Stimuleren kringloopwinkel en reparatiecafé
	<ul style="list-style-type: none"> • Buurtmoestuinen promoten • Stimuleren biologische markt 		

Toelichting Thema's

Binnen het containerbegrip 'duurzaamheid' is een werkveld afgebakend in een drietal thema's, waarbij binnen het 'people-planet-profit-beginsel' het accent wat meer op 'planet' is gelegd.

Milieu (lucht, licht, geluid, bodem, water en natuur)

Dit is de fysieke leefomgeving. De kwaliteit daarvan bepaalt gezondheid en welbevinden van de mens en andere organismes. De meeste milieufactoren zijn vastgelegd in landelijke regelgeving. Daarbij heeft de gemeente vaak de rol van handhaver en vergunningverlener. In dit beleidsstuk worden alleen de aspecten beschreven waarbij actieve doelen aan de orde (kunnen) zijn.

Volgens het klimaatakkoord van Parijs mag de gemiddelde temperatuur op de aarde niet meer dan 2° Celcius stijgen (liever nog < 1½°), omdat anders het klimaatsysteem ernstig wordt verstoord. Aan de basis van deze opgave ligt het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen door het gebruik van fossiele brandstoffen te verminderen.

Aan deze mondiale opgave draagt de gemeente Heiloo een steentje bij binnen de uitgangspunten van het SER-klimaatakkoord en het regionale actieplan duurzame energie. De opgave is: in 2020 20% minder energiegebruik dan in 2008, en 20% duurzaam opgewekt.

Circulaire economie

De circulaire economie is een economisch systeem dat gericht is op maximaal hergebruik van producten en grondstoffen waarbij waardevernietiging wordt geminimaliseerd; van verbruik naar gebruik en van lineaire naar circulaire processen. Dat is een kwestie van technische innovatie en het reorganiseren van processen, maar ook van slim samenwerken en het ontwikkelen van bewustzijn. We gaan betalen voor het gebruik van goederen, bijvoorbeeld voor zit-uren van kantoorstoelen en voor lumen (licht) ipv stoelen en lampen kopen.